

מסורת הש"ס

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

כב.

עין משפט
נר מצוה

בב א מ"י פ"ו מ"א אסור
מנחת הלכה כד' ופ"ו הלכה
כ' :
בב ב מ"י פ"ח מ"א :
ספיקות הלכה כה' :
ג א ד מ"י פ"ב מ"א מלכות
ספיקות הלכה כה' :

שיטה מקובצת

א] דקורקסא דדייטא דשחא :
ב] במנחת ונסכים ספיקה פ"ו
הקומץ של מנחת ישראל לפי
שכלל הקומץ במנחת ונסכים
ורבה שכן דמנחת ונסכים על
הקומץ ומכיל ליה ויהי כיון
שלא נקטרו ונסכים ונסחה
אבל במנחת ונסכים כשהו דלא
הוי כריבה שנתן כיון ושללא
פרעת ערבו כשל ובכא
דליאת ערב בנרשם של
רש"י ת"י : ג] והו בולעות
כ"י פ"ו רש"י הקומץ כ"ו
ובגמ' פ"ו שיטה אחת דבעל
הוא לעולם ככא דליאת
וא"כ לא יפסל הקומץ דלא
הוי ליה ריבה שנתן כיון
הדפסו ואת רש"י בו במנחת
נסכים הוא כשל והוי ככאן
דליאת ופ"ו ה' לא יפסלו כ"ו
אם מנחת נסכים לבד או
הקומץ ויחא לפי ה' או
הנני ספיקה ולא ספיקות
ובספיקות אחריהם מנחת וזה
לשון ותן בולעות זו מו
הקומץ כיוול במנחת ונסכים
ורבה שכן דמנחת ונסכים על
הקומץ ומכיל ליה ויהי כיון
במנחת שלא הקטיר ונסחה
ספיקה הנקמטת אבל מנחת
נסכים כשהו דלא הוי כריבה
שנתן כיון ושללא פרעת
ערבו כשל לגביה ובכא
דליאת וא"כ שיטה אחרת דבמנחת
הנני ובקומץ חריבה מורה
כ"ו דבשרית לפי שכן שוה
בליקוין ולא מכיל זו ת"ו
והיטה פ"ו ש"א ש"א כה
דאמרי בגמרא כ"ו ה' או
דמיי' תן שוה במנחת כ"ו
ופ"ו וכו' וי"ל כ"ו רש"י
לקמן ת"י מ"ו מ"ו מ"ו וכו'
וירי סבר מ"ו מ"ו לא בטל
כדילין מ"ו מ"ו מ"ו מ"ו
השני : ד] ומנחת כ"ו
דבהמ' וא"כ כ"ו ש"ח חיה
ולמ"ה ליה למינח' או כ"ו
ח"ה] וי"ל דלדוויקין כמו
דרי' תניא : כ] או כ"ו חיה
חיה כש"ו וי"א כ"ו בהמ'
שיצא מנחת בחייה ל"ו דם
הקוה : ו] רש"י ות"י
דישא במקום : ז] יפה ומצוי
הי"ד : ח] במנחת כתיב כ"ו
והיבה כשהו מנחת :
ט] ונסכים ובמנחת : י] שמן
והבית כ"ו כ"ו כ"ו כ"ו כ"ו
והיבה וליק' חתיבין מ"ו
ליתא : י"א] או כ"ו
שיק' למתנין שארית ואת :

ועצים דפשיטא י"ה לתנא מש"ה צבור ס"ג, וא"ת וליקף ממלח
דלעיל דליקף להשיב מלבויה ושמה יש לך אחד :
שזו ב"ליתא עבה. מנחת נדבה י"א ו' ולוג לעשרון דמנחת נדבה
מנחת : (לקמן פט.) י"א] כדמכתי במנחת עבה ויש עשרון סלת כלול
כשמן למנחה ולוג שמן י"א] דמיימח
ליה למנחה ולוג שמן למתנדב מנחה
לא יפחות מדבר הטעון לוג ומאי יהוה
עשרון ומנחת הנסכים וכן משיח
שלשה לוגין לעשרון דמנחת נדבה :
שזו ב"ליתא עבה וזו ב"ליתא רבה
והן בולעות זו מו. אע"ג
דקתי פסולת דמשמע האחת נראה
דשמייה פסולות העבה והרבה
מדקמייה והן בולעות זו מו ויהוה
בבליעה חדא מיפסלי מרווייהו דכי
בלע קומץ ממנחת נסכים מיפסלי
קומץ דהוה ליה ריבה שמנה ומיפסלא
מנחת נסכים דהוה ליה חסר שמנה
והא דקתי פסולה ולא קתי פסולות
משום דכולה מתמינן בלשנא דהדא
מנחה איירי וירשא נמי הכי מן
נתערב קומץ דקומץ לא שריטה
כשרה ויהוה ליה למינח כשריה
וכשמייהו בלינתן עבה או רכה
אף על פי שזולעות זו מו לא חשיב
לא ריבה שמנה ולא חסר שמנה ולא
לא מפסלא : ז] והן בולעות זו מו. וי'
בקונטרס הקומץ בולע מן מנחת
נסכים והוה ליה י"א ריבה שמנה ובגמ'
ג"י הא דפריך לר' חסדא דלמח' כתיב
מנטל אולינן ממתינתן דשמי מנחת
שלא נקמלו דלס יכיל לקמון מו דפני
עממה ומו דפני עממה כשרה והא
כיון דקמין ליה מחדא אידך הוה ליה
שיריים ולא מנטל ליה שיריים לטיבילא
ופי' בקונטרס ו' שטיבילא דלא מנטל
ל' לשיריים דיהוה כריבה סולתה וכו'
מזי למיפוך לרבי חנינא דמינח מהכא
דכתיב מנטל אולינן דלי כתיב נטל
אולינן שיריים מי וי' טיבילא דלי נמי
כתיב נטל אולינן וי' טיבילא מנטל לשיריים
לא הוה ריבה סולתה דנטיילא ומאן
דלתייה דמי ולא מיימר ליה ופירושו זה
קומר מן שפירש במשנה דמהאי
עממא לא יחשבו י' כמו ריבה שמנה הכא
לא משום ריבה שמנה אלא משום חסר שמנה דלדבריה לפי מה שפירש י'
בגמ' ג"י חרש שנמערב דכלול לא מיפסלא אלא משום י' ריבה שמנה :
והן בולעות זו מו. מין כשאינו מיו חשיב ליה בגמרא משום דלמרי'
סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מיו רכה עליו ומנטלו שסולת
של קומץ רבה על השמן של מנחת נסכים ומנטלו דהוה ליה עממא
נמי ליפסול לרבי יהודה נתערב קומץ קומלה בקומץ מנחתה זה הוא חמיה
לומר משום דכלילתן שוה אין זו בולעות מו ועוד נתערב קומלה
בשיריה דקתי סופא דלס הקטיר עממה לבעולין ופריך מינה בגמרא
ל' להאי שטיילא הא אמרינן דכלילתן שוה ואין בולעות זו מו י"א] ומאי
אין קומץ מנטל קומץ שייך כהן ועוד תימה י' דבגמרא שוה דר' וירא אליבא דרבי יהודה נמי מקמי לה ומשמע דאין הקומץ מנטל
כלול מאי לאו קומץ דמנחת חוטא דלעירב דקומץ דמנחת נדבה לא גרסינן הכי אלא כספריס דגרסי דלעירב דמנחת נסכים אכל שום
קומץ אין מנטל כבירו אפי' לרבי יהודה דאי משכחת מד קומץ דמנטל לא תקמינן גזירה שוה והשמה מנלן לרבי יהודה דלא יבעלו זה את זה
קומץ דמנחת חוטא קומץ דמנחת נדבה י' הא בלעי מהדדי ועוד תימה למאי דמסקינן מגזירה שוה דר' וירא אליבא דר' יהודה א"כ מנחת
נסכים וקומץ נמי לא יבעלו זה את זה ומיהו לאו פירכא היא דדוקא בקומץ ושיריים איבא גזירה שוה דהקטרה הקטרה אכל מנחת נסכים
כולה בלע ואין כלן קומץ ושיריים : **א** י' ש בו טרוא"ה דב כשרה. לא בלדמומיות מעט מתערב אלא מראית דם גמור קאמר לבעולין היבא דדייה
מראיתו דהא דדס הפר מרובה על דמו של שער משמע דאי לאו מטעם עולין או משום מין דמיו היה בטל אע"פ שאם היה דמו של פר מים
היה לו למדק דאמרינן בימא (דף ג.) י' ש עירב דם הפר דס השעיר והיא דדס שנאמר במים אמרי' ב' התערבותו ונחמס עה) : ובפרק
מיסר היה (חולין פ.) : לא שנו אלא שפלו מים לתוך דם אכל דם לתוך מים אכל דם וליכילן דלי דם הפר ליה לא לבעול
וי"ל דלא אמרינן ראשון ראשון בטל כשמערה כשפע הרבה ביחד כמו שמחלק בפרק בתרא דמסכת ע"ז (ס.) בין חבית דניפיש עמודיה
לגרוז קען דלא נפיש עמודיה ואפילו מאן דלית ליה ראשון ראשון בטל בחבית בימח' מפי חבית היה מודה דלא בטל י' :

כי זכי להו רחמנא. לטכה למלוה קרננס משל הקדש לישראל הוא
זכיר להו משום דלית להו לטכה כלומר שהם נמנו השקלים בלטה
שמחן קנהו המלך אכל הכניס שאין חייבין לשקול לא להכי אלתערין
מנחה : **חזרי**. הלא אלוהו צן שמעו צעין דמתי : ככא נמי **בחדסי**.
שעדין לא נשתמש ביה ארוהה : **עויל**.
עו של כדול ונמנין עליו להכנידו :
עויל דקורקסא. קורקסא נטר גדול
מלא מיהו : **דישא** : שומטין
אומה על המבואה וקושרין בו שוריים
ומושפין אומה ונדושת המבואה : **מאי**
קרא. מוריגים לנודך דשה דמכתי
מורג וכמתי דמוס : **הרוץ**. יפה
ו] וממלתי : **בתנ"י** : **במנחת נסכים**
ח] **כשרה** : כהני כולו כליל כמומו :
ר' יהודה אומר. אס נמערב הקומץ
במנחת נסכים י"א ומנחת כהן משיח
פסולה לפי שהקומץ דמנחת נדבה
ישראל בלינתן עבה לוג לעשרון ומנחת
כהן משיח ומנחת נסכים בלינתן רכה
שלשה לוגין לעשרון דמכתי במנחת
נסכים (כלול דבדיעביה היין שמן י' וליקף
מתינח מינה שלשה לוגין לעשרון כפ'
המקלל (לקמן ה.) : וכן בולעות זו מו.
הקומץ בולע ממנחת נסכים והוה ליה
ריבה שמנה ומנחת נסכים נמי פסולה
דהוה ליה חסר שמנה. והאי דקתי
פסולה ולא קתי פסולות משום דכליה
ממתינח בלשנא דהדא מנחה איירי
ורשא נמי הכי מנח נמערב קומלה
בקומץ חריבה כשרה והוה ליה
למינח כשרות : י"א] **אס יכול לקמון**
מוו דפני עממה. שפלה י"א ו' כלל ז'
וכשר מו כד קומץ שלא נמערב
כשרות ואס לאו פסולות דלמר כשרות
כהניס' מפסלה ולא מקלל חריבה :
לא יקטיר. אפי' לא המעורבת דאין
הקטרה מוזה אלא בקומץ ומקמץ נמי
לא מלי קמין שני קומלים דלמלא ככל
קומץ וקומץ יש מזה שמערה וליכא
קומץ שלם י' : **מנחת מנחה** : **ואס**
הקטיר. כלל המעורבת היא לא
עלמה לבעול דהא לא קמלה ואין
מנחת נדבה נמרת כלל קמיהה :
נתערב קומלה בשיריה. לא יקטיר את
כולה משום דשיריים אסורין להקטיר
ל' : **ויקרא** (ג) כל שמנת לאשתי הרי הוא ככל מקטירו : **ג** י' דס.
דקשיש : **כשר** : **לירוקה** : **שנערב** : **ניין**. שוה אלוה : **אסור** : **רואין**
אוו כלינו הוא מים. ואס היה מים ויהי מראית הדס ניכר
י' אוו כלינו הוא מים. על חולין : **רואין אוו**. את של
דיניהם **כשר** : **דס הכהמ**. על חולין : **רואין אוו**. את של
חולין : **אין כמנטל דס**. וכשר : **דכר ידוע כו**. אפילו הכי
קרי ליה כתיבי נמי דם שער וף על פי שנמערב בו דם הפר
דלאמרינן במסכת יומא (דף ג.) עירה דס דהא לתוך דם השעיר :
מאן
דלבעלו שיריים לקומץ ומשי ר' וירא נאמרה הקטרה בקומץ כו' למח לן האי שטיילא הא אמרינן דכלילתן שוה ואין בולעות זו מו י"א] ומאי
אין קומץ מנטל קומץ שייך כהן ועוד תימה י' דבגמרא שוה דר' וירא אליבא דרבי יהודה נמי מקמי לה ומשמע דאין הקומץ מנטל
כלול מאי לאו קומץ דמנחת חוטא דלעירב דקומץ דמנחת נדבה לא גרסינן הכי אלא כספריס דגרסי דלעירב דמנחת נסכים אכל שום
קומץ אין מנטל כבירו אפי' לרבי יהודה דאי משכחת מד קומץ דמנטל לא תקמינן גזירה שוה והשמה מנלן לרבי יהודה דלא יבעלו זה את זה
קומץ דמנחת חוטא קומץ דמנחת נדבה י' הא בלעי מהדדי ועוד תימה למאי דמסקינן מגזירה שוה דר' וירא אליבא דר' יהודה א"כ מנחת
נסכים וקומץ נמי לא יבעלו זה את זה ומיהו לאו פירכא היא דדוקא בקומץ ושיריים איבא גזירה שוה דהקטרה הקטרה אכל מנחת נסכים
כולה בלע ואין כלן קומץ ושיריים : **א** י' ש בו טרוא"ה דב כשרה. לא בלדמומיות מעט מתערב אלא מראית דם גמור קאמר לבעולין היבא דדייה
מראיתו דהא דדס הפר מרובה על דמו של שער משמע דאי לאו מטעם עולין או משום מין דמיו היה בטל אע"פ שאם היה דמו של פר מים
היה לו למדק דאמרינן בימא (דף ג.) י' ש עירב דם הפר דס השעיר והיא דדס שנאמר במים אמרי' ב' התערבותו ונחמס עה) : ובפרק
מיסר היה (חולין פ.) : לא שנו אלא שפלו מים לתוך דם אכל דם לתוך מים אכל דם וליכילן דלי דם הפר ליה לא לבעול
וי"ל דלא אמרינן ראשון ראשון בטל כשמערה כשפע הרבה ביחד כמו שמחלק בפרק בתרא דמסכת ע"ז (ס.) בין חבית דניפיש עמודיה
לגרוז קען דלא נפיש עמודיה ואפילו מאן דלית ליה ראשון ראשון בטל בחבית בימח' מפי חבית היה מודה דלא בטל י' :

הוא בטל את שפתו קומץ העבה וזהו מין דכ"י וא"כ שוה מתבטל בקומץ תבא א"כ העבה [מאן] כשמן שמוס קומץ
[וירא] ומשמע עיקר פסולה משום קומץ ליה מירקתו נמערב קומצה וכן פ"ה הוא כשיל ליה ופי' הריס וירא נמי רבטיל היינו
דוק לחסר את חבית סבה שולש סבה שרירי [כלל] והבטל וכתבתי אכל וראו אינו בטל לפיכך ככאן דליתא כלל אלא השם
הוא עיראן ליה והוה קומץ וזה הקונטרס בגמרא לא עיראן כן כמו שכתוב בסוף לקמן. ת"י : י' ואי אין קומץ פסול קומץ. גליין

ראמר ר"י רדאי לא בלעי מיהו בטלי אחריו לא לא שפמא דר' וירא והקשה הרי"ם לרבי ר' וירא רכה בעבה אמאי בטלה נאמר הקטרה בקומץ ונאמר הקטרה במנחת כתיב כליל הקטור (ומהאי) [וי"ל דמהאי] טעמא אל כשיל ומיהו מבלע בלעי ופסלה :

ואמר ר"י רדאי לא בלעי מיהו בטלי אחריו לא לא שפמא דר' וירא והקשה הרי"ם לרבי ר' וירא רכה בעבה אמאי בטלה נאמר הקטרה בקומץ ונאמר הקטרה במנחת כתיב כליל הקטור (ומהאי) [וי"ל דמהאי] טעמא אל כשיל ומיהו מבלע בלעי ופסלה :

ואמר ר"י רדאי לא בלעי מיהו בטלי אחריו לא לא שפמא דר' וירא והקשה הרי"ם לרבי ר' וירא רכה בעבה אמאי בטלה נאמר הקטרה בקומץ ונאמר הקטרה במנחת כתיב כליל הקטור (ומהאי) [וי"ל דמהאי] טעמא אל כשיל ומיהו מבלע בלעי ופסלה :

